

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Seckely Vladimir*

Cím: *A lágymányosi rendőrtelep*

Forrás: *Pesti Hírlap*

Bp

(Hely)

1928. 11. 28

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

351.74

Hely

Idő

"1928"

Személy

Helyszám

351.745 "1928"

A lágymányosi rendőrtelep.

Piros-lehér-zöld házak. — Ezer rendőr volt „hajléktalan”. — Hogy laknak ma a rendőrök? — A Dagály-utcai rendőrváros.

A lágymányoson, ott, ahol a Fehérvári-ut nekihúzózik a töltésnek, vidáman köszönti a villamos vinalíson robogókat egy kedves kis házcsoport. Egészen új kőntös rajtuk, melynek színeit még nem verte le az idő. Jövevények, ujszülöttek a magyar belügyminisztérium jóvoltából és egy-kettőre, szinte varázsszóra nőttek ki a földből. A fronton, a vezérház előtt nagy tábla:

**A m. kir. államrendőrség
kislakásos telepe.**

De semmi szigorúság, zord vonás! Mintha tavaszfakadás nevetne bele november ködjébe. Olyan ünnepi, díszgyenruhásos, rajtok minden, piros-fehér-zöld sujtásos. A házak teteje piros, a falai fehérek, s zöld a vonaldíszük. Magyar ember építette, magyar rendőröknek, akiktől Trianon ragadozó keze szintén elvette az otthonát, a lakást.

Szomorú idők folyása! A forradalmi vörös iszap elnyelte mindenekelőtt a — rendőrt. Az örültekből való visszavezeklésnek, állam és társadalom megújulásának eleven szimbóluma lett aztán megint a rendőr a poszton. Külön kis birodalom minden őrszemkeret az átfutó és belepréselt életével, melynek a rendőr a figyelő szeme és dirigáló karja, — de mikor leoldotta kardját, nyomorult vackok, a tömeglakások kvártélyá várt rá — otthonnak. Az ellentétek, az ellenmondások kínos sora betört a rendőr életébe. Csoda lett volna-e, ha kipusztítja belőle mindazt, ami a rendőr lényének lelke: az egyen-

súlyozottságot, a fegyelmet?! Az utca hatalma odahaza proletár lett, akinek élete, családjának s gyermekeinek sorsa összekeveredik a tömegtanyák fertőzött levegőjével, lappangó bűnkísértéseivel.

Még 1923—1924-ben is ezer *hajléktalan* rendőrről szólt a nyilvántartás, kik családjukkal együtt lehetetlen ódúkban, dohos, piszkos lyukakban, a kültelkek salakjaival összevegyülve húzódtak meg. Évekkel ezelőtt pedig egy interpelláció harsogó szóval hozta a nyilvánosság elé az — ágyrajáró rendőrt is. Lehetséges?! — ijedt fel a kérdés.

Volt! Elmúlt. Azóta a kormányzat teljes gőzzel feküdt neki a rendőrök lakáskérdésének. Mert a rendőr a törvény közkatonája csupán, de az állam imperiális hatalmának szerves atomja, a hatóság mindenütt látható diszponense. Nem közömbös tehát már *tekintélyvédelmi* szempontból sem, hogy hogyan él, hogyan lakik, miképp illeszkedik bele mint ember a létminimumos skálákba. Igazság, melynek egyik reális méltatását látom a lágymányosi rendőrtelep vidám házsoraiban fölragyogni...

A rendőrök lakásinségének rendezését s megoldását kezdte a népjóléti minisztérium, mely a teljes lakáskötöttség éveiben tőle telhetőleg igyekezett a rendőröket tűrhető lakáshoz juttatni. Az állami lakótelepeken, a barakokban ma is 228 rendőr lakik. A belügyminisztérium is nyomoruságos pénzügyi viszonyok között a Mária Valéria-telepen 64 kis rendőrlakással sietett a rendőrök lakásnyomoruságán enyhíteni.

4039 rendőre van ma Budapestnek. Ezek közül csak 350-nél több van, akinek nincs otthona. Vagy ha úgy tetszik, két otthona is. A családja vidéken

lakik, ő maga pedig Pesten lótt lakás után. A háztartása, költségvetése kétfelé. Nyomoruságos „fényűzés”, melyet a rendőr fizetése ugyancsak nem bírhat el.

Több mint háromszáz pedig állami teleplakó, azaz baraklakó, ami elvégre is csak átmenetnek, menedéknek jó, de a lakásideáltól még messze jár. Szerencsésebbek, akik házfelügyelősködés, takarítás, kertgondozás fejében helyezkednek el. És még szerencsésebbek, kik „az én lakásom!” jelíggel köszöntik a napot, de aztán többnyire bizony kinlódva és vajudva a messze perifériákon, Budapest elég távoli övezetében. Kispestre, Erzsébetvárosra, Újpestre és így tovább vándorolnak naponta haza, gyakorolván éjjeli szolgálatuk után, mikor már villamosnak hire sincs, ázva-fázva, dideregve sokszor a tárgyaloglás különben nemes, de a fizikumot ugyancsak lecsigázó sportját. Azt a fizikumot, melynek izmosságára és frissességére oly nagyon szüksége van a rendőrnek.

Régóta kísértett tehát a terv, hogy a rendőrök *lakáskérdése* gyökeresen rendeztesse. A biztatás kezdet im' megvan. A lágymányosi rendőrtelepen hét ház épült fel nyolcvan lakással, nyolcvan családos rendőr már be is költözött. Csupa kétszobás lakásba. Egészségesek, tágasak, minden higiénikus komforttal. Fürdőszoba, gázfűzőkkel, villanyvilágítással. Minden lakásnak erkélye, mely parkirozott udvarokra néz.

Török főparancsnokkal a napokban járta végig a telepet egy bizottság. Boldogan tárta ki mindenki a lakását. A meghatottság mellett, mintha valami dicsekvés is ülne X-ik Tóthok és Horváthok arcán. És sereg pufókaru, vidámszemű gyerek mindenütt. A jövő magyarai, talán rendőrei is. Romlatlan itt a levegő, az otthon, a család szeretete sugárzódik ki...

— Sok a családos rendőr? — kérdem a főparancsnoktól. Milyen arányban oszlik meg nőtlen s nős?

— A rendőrnek kemény a hivatása! — feleli. — Az élet visszaját, a rideg oldalát látja inkább, az utca az eleme, a lelke tehát mintha az otthon meghittségébe s melegségébe vágyódnék. Nem frázis! Lám, egy kis statisztika! 1924-ben 3171 rendőr között 783 volt nőtlen, azaz 21 százalék. 1928-ben 4039 rendőr között már csak 332 nőtlen, tehát mindössze 8 százalék.

— A boldog nyerőket, azaz az ide helyezendőket, hogyan válogatták ki? Nem lehetett könnyű feladat, reflektánsok tömegével lehettek.

— Érdemesség és rászorultság szerint!

Biztos! A rendőrök az igazságosság emberét tisztelik derék főparancsnokukban.

— De még nem fejeztük be?! — veszi át újra a főparancsnok a szót — itt van még egy épülő ház! A nyolcadik! Ez a nőtlen rendőrök háza lesz. De nyilván átfutó lakóké. Ha a nőtlen rendőrök száma egyre így apad?! — teszi hozzá mosolyogva.

Nyolcvan családos rendőr — a leginkább rászorultak és érdemesek tehát — kedves otthonba érkezett. Persze, hogy újra statisztikus nyelven szöjünk, csak kevés százaléka a „rászorultaknak és érdemeseknek”. A belügyminisztérium azonban ezzel még egyáltalán nem tett pontot az akciója után. A lágymányosi rendőrtelep csak beköszöntő.

1929. novemberére a Dagály-utcában egy 320 két-kétszobás lakásból álló telep várja készen rendőrlakóit. Valósággal rendőrváros lesz ez imponáló keretekben. A rendőröknek külön fürdőházuk lesz, könyvtáruk, olvasótermük. A rendőrök kulturális képzésére rendszeres ismeretterjesztő előadások és „mens sana in sano corpore!” sportpálya is épül.

Ennél sem áll meg a kormányzat jóléti gondoskodása. Cél, hogy a város különböző részein épüljenek még rendőrtelepek, apróbb-nagyobb rendőri gócpontok. A szolgálati követelményeknek is ez az érdeke.

Feladatok és célok mindezek, melyeket egy nagy város közönsége bizonyára szívesen fogad. A rendőr a béke katonája. A rendőrség egy mindig a fronton dolgozó hadsereg. Ennek ereje és épsége a polgárság biztonsága és nyugalma is. Minden a szociális és jóléti gondoskodás forrásából táplálkozó áldozatkészség tehát a rendőrség fejlesztése és a rendőri haladás javára, — százszorosán megtérülő adomány.

Csak az vigyázhat jól a *rendre*, akinek rendben van a *maga* élete és élhetése is.

Székely Vladimír.